

PUBLIEKSSAMENVATTING

Rapid scoping review COVID-19

In september 2017 startte het DEDICATED project binnen de Academische Werkplaats Ouderenzorg, met als doel de palliatieve zorg voor mensen met dementie en hun naasten te verbeteren. In deze samenvatting omschrijven we resultaten van een rappe literatuurstudie over palliatieve zorg bij dementie ten tijden van COVID-19.

Achtergrond

De uitbraak van COVID-19 en hieruit volgende maatregelen zorgen voor extra uitdagingen in de palliatieve zorg voor mensen met dementie, met of zonder COVID. In deze studie formuleren we aanbevelingen voor verpleegkundigen en verzorgenden, die een centrale rol vervullen in het verlenen van warme, persoonsgerichte palliatieve zorg aan mensen met dementie en hun naasten.

Methoden

- 'Rapid scoping review'
- Academische en niet-academische literatuur
- Zoeken via: PubMed, CINAHL, PsycINFO, 'het web'
- Inclusie van artikelen:
  - Na december 2019 gepubliceerd
  - Focus op COVID-19 + palliatieve zorg voor ouderen of (palliatieve) dementiezorg
  - Focus op verpleeghuissetting
  - Relevant voor verpleegkundige praktijk

Bevindingen

23 documenten

Oorsprong:
Engeland/Ierland, Europa,
Amerika, Australië, Canada,
Azië, gemengd

Meeste info over:
ACP en psychologische zorg
Minder info over:
Ethische, culturele en spirituele
aspecten, zorg voor stervenden en
nabestaanden

> 60 aanbevelingen voor:
Advance care planning (ACP)
Fysieke, psychologische, sociale en
spirituele zorg
Ethische aspecten
Culturele aspecten
Zorg voor de stervende
Zorg voor nabestaanden
Structuur en processen van zorg

Voor de aangepaste,
Nederlandstalige
handreiking,
[klik hier.](#)

Take home messages

- De wereldwijde respons op de COVID-19 uitbraak legt kwetsbaarheden in de langdurige zorg voor ouderen bloot; in bijzonder voor mensen met dementie.
- De huidige situatie vraagt om speciale aandacht voor verlies en rouw bij zowel nabestaanden als zorgprofessionals.
- Er is verpleegkundig leiderschap nodig om de kwaliteit van palliatieve zorg te waarborgen en om effectief samen te werken binnen de eigen en met andere disciplines.

Referentie oorspronkelijke artikel: S.R. Bolt, J.T. van der Steen, I. Mujezinović, D.J.A. Janssen, J.M.G.A. Schols, S.M.G. Zwakhalen, C. Khemai, P.A.G.M. Knapen, L. Dijkstra, & J.M.M. Meijers (2020). Practical nursing recommendations for palliative care for people with dementia living in long-term care facilities during the COVID-19 pandemic: A rapid scoping review. International Journal of Nursing Studies, in press.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door: **ZonMw**

Contact

Sascha Bolt
s.bolt@maastrichtuniversity.nl
+31 (0)43 38 81831

Chandni Khemai
c.khemai@maastrichtuniversity.nl
+31 (0)43 38 81831

Meer informatie

Voor meer informatie en updates over het project, zie ook onze website:
www.dedicated-awo.eu